

Vikbyn yrityskeskuksen luontoselvitys, Vikby II, Mustasaari 2025

Carina Rönn

Sisällysluettelo

1. Tausta ja tavoitteet	2
2. Aineisto ja menetelmät	2
3. Alueen yleiskuvaus	4
4. Tulokset	5
4.1. Natura 2000, luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit	5
4.2. Uhanalaiset luontotyytit, arvokkaat elinympäristöt (monimuotoisuuskohteet), vesilain suojelemat kohteet	5
4.3. Luontotyytit ja kasvillisuus.....	5
4.4. Pesimälinnut.....	12
4.5. Liito-orava.....	13
4.6. Viitasammakko	13
4.7. Lepakot	14
4.8. Nisäkkäät	14
5. Suositukset ja kaavamerkinntät.....	14
6. Kirjallisuus.....	16

Tilaaia: Mustasaaren kunta

Raportti: Rönn, C. Vikbyn yrityskeskuksen luontoselvitys, Vikby II, Mustasaari 2025

Kvarken Nature and Fishing

FM biologi Carina Rönn

65230 Vaasa

1. Tausta ja tavoitteet

Mustasaaren kunnan toimeksiannosta on tehty luontoselvitys asemakaavan muutoksen pohjaksi Vikbyn yrityskeskuksen alueella. Selvitysalue sijaitsee Vikby II -nimisellä osa-alueella ja kattaa ne alueet, joilla voimassa olevassa asemakaavassa on merkinnät EV/s ja EV-3. Lisäksi viitasamakko on selvitetty hulevesialtaassa alueella EV-2. Selvitysalueen koko on noin 7 hehtaaria (kartta 1). Aiempi luontoselvitys asemakaavatasolla on tehty vuonna 2014 Rambollin toimesta alueen ensimmäisen suunnittelun yhteydessä.

Tässä selvityksessä on kartoitettu alueen kasvillisuus, luontotyypit, arvokkaat luontokohteet, uhanalaiset luontotyypit, pesimälinnut, nisäkkäät, lepakot ja liito-orava. Luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen lajien osalta on tarvittaessa rajattu elinympäristöt.

Selvityksen on toteuttanut FM biologi Carina Rönn, Kvarken Nature and Fishing.

2. Aineisto ja menetelmät

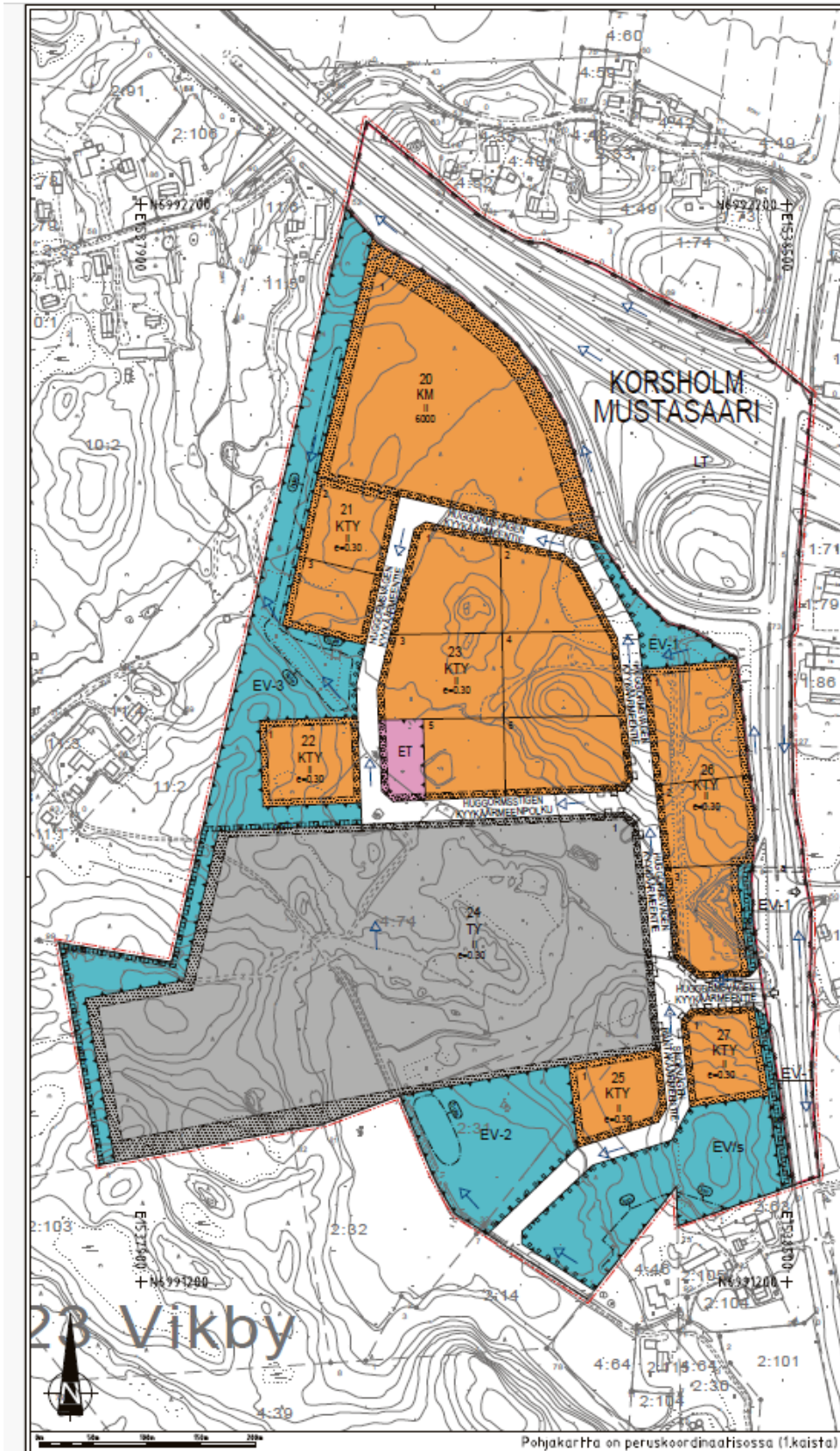
Luontoselvityksen toteutuksessa on huomioitu Suomen ympäristökeskuksen opas (Mäkelä & Salo 2021). Luontotyyppien ja niiden uhanalaisuuden selvityksessä on käytetty viranomaisten suosittelemaa LuTU-luokitusta (Mäkelä & Salo 2021, LuTU-verkkopalvelu) ja Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointia vuodelta 2018 (Kontula & Raunio 2018). Lisäksi selvitysalueella kartoitettiin luonnonsuojelulain mukaiset suojellut luontotyypit (2023/9 64 § ja tiukasti suojellut luontotyypit 65 §) sekä vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset suojellut pienvedet.

Metsätyyppien tunnistamisessa ja luokittelussa lähdekirjallisuutena on ollut Hotanen ym. 2008 ja suotyypeissä Laine ym. 2021. Raportissa noudatetaan metsän iänmäärittämiseen LuTU-luokittelua; harvennettu ja vastikään istutettu metsä määritellään nuoreksi metsäksi ja on iältään < 10 vuotta, nuorehko metsä on iältään 10–40 vuotta, vanhahko metsä 40–120 vuotta ja vanha metsä > 120 vuotta. Maastossa voi olla hankala tunnistaa vanhahkon ja vanhan metsän eroja, jos vuosirenkaiden laskeminen on mahdotonta, minkä takia arvioinnissa on tässä kohtaa tietty epävarmuustekijä.

Kartoitettujen lajien osalta niiden uhanalaisuus on arvioitu lajien kansallisen uhanalaisuusarvioinnin (Hyvärinen ym. 2019) mukaan. CR-, EN- ja VU-luokituksen lajit ovat uhanalaisia; NT annetaan lajeille, jotka ovat silmälläpidettäviä. Luontodirektiivin liitteen IV a mukaisten lajien kartoituksessa on noudatettu Niemisen & Aholan (2017, toim.) oppaan suosituksia. Tarvittaessa myös näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat on kartoitettu.

Luontoselvityksessä tarkastettiin tarpeellisilta osin Natura 2000 -alueita ja muita suojelualueita koskevat tiedot käyttämällä Maanmittauslaitoksen ja Suomen ympäristökeskuksen avoimia paikkatietoalustoja ja aiempia luontoselvityksiä. Metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt haettiin Metsäkeskuksen avoimen metsätiedon karttapalvelusta. Suomen Lajitietokeskuksesta (laji.fi) saatiin tietoja yksittäisten lajien esiintymisestä. Lajien esiintymistä täydennettiin selvityksessä.

Pesimälinnut kartoitettiin varhain aamulla (klo 04.00–10.00), jolloin linnut laulavat aktiivisimmin 1.5.–5.6. välisenä aikana. Kartoitus toteutettiin siten, että kartoittaja käveli alueen halki (Kiertolaskentaohjeet, Luomus 2021). Pesimäpareista havaittiin ainoastaan laulavia/reviiritietoisia koiraita tai pareja.

Kartta 1. Hyväksytty asemakaavakartta Vikby II -alueelle (Mustasaaren kunta). Selvitysalueen koko on noin 7 hehtaaria ja se kattaa vihervyöhykkeet EV/s ja EV-3 sekä viitasammakon inventoinnin vesialtaassa alueella EV-2.

Liito-oravan esiintyminen kartoitettiin huhti-toukokuussa etsimällä liito-oravan papanoita suurten haapojen ja kuusten alta liito-oravalle sopivista elinympäristöistä eli vanhoista, luonnollisista kuusimetsistä. Tavoitteena oli tunnistaa ja rajata lajin lisääntymis- ja levähdyspaikat selvitysalueella.

Viitasammakon esiintyminen kartoitettiin toukokuussa kuulostelemalla kutevia sammakoita sopivista ympäristöistä. Kartoitus tehtiin illalla klo 20.00 jälkeen.

Lepakkojen löytämiseen ja niiden lajimääritykseen käytettiin kannettavaa Pettersson Ultrasound Detector D 240 -ultraääni-ilmaisinta ja passiivista Anabat Express -lepakkoilmaisinta. Aktiivinen kartoitustyö toteutettiin ainoastaan suotuisalla säällä eli tyynellä, melko tuulettomalla säällä, jolloin lämpötila oli yli + 6°C. Kartoitustyö aloitettiin hämärän laskeutuessa loppukesällä tai 30 minuuttia auringonlaskun jälkeen keväällä ja alkukesällä. Lepakkoselvitys on tehty 5.–7.6. ja 9.7.

Muita luonnonsuojeluasetuksen ja luontodirektiivin liitteen IV a mukaisia eläinlajeja, joita Suomessa esiintyy, ei ole erikseen kartoitettu vaan merkitty muistiin tavatessa.

Luontoselvityksen tulosten perusteella on laadittu arvottaminen, minkä lisäksi luontoselvityksen eri alueet on laitettu tärkeysjärjestykseen. Arvottamisessa on huomioitu uhanalaisten tai suojeltujen lajien esiintyminen, tärkeät elinympäristöt, uhanalaiset luontotyypit sekä niiden levinneisyys ja merkitys elinympäristöinä, kuolleen puun esiintyminen ja yhden alueen merkitys ekologisenä käytävänä.

3. Alueen yleiskuvaus

Vikby II:n yrittäjäalue on rakennettu teollisuustiloilla tai on parhaillaan rakenteilla. Alueella oli kesällä 2025 laajaa rakennustoimintaa. Viherympäristöt sijaitsevat asemakaava-alueen reunoilla ja ympäröivät yrittäjäkeskusta.

Vihervyöhyke EV-3 sijaitsee asemakaava-alueen länsipuolella ja täyttää asemakaavan mukaisesti ekologisen yhteyden tarpeen, joka on tarkoitettu liito-oravan siirtymäreitiksi. Alueella on sallittua hulevesien käsittely erillisen hulevesiselvityksen mukaisesti, ottaen huomioon alueen luontoarvot ja edellä mainitun siirtymäreitin säilyminen. EV-3:n eteläosa on kapea käytävä yrittäjäkeskuksen ja naapurikiinteistön välissä. Metsätiloille etelässä johtaa metsätie alueen halki. Metsä on harvennettua nuorta/vanhempaa mäntytaimikkoa. Keskiosassa on hulevesiallas ja pienialainen kuusivaltainen sekametsä. Pohjoisosassa koostuu pääasiassa avoimesta ja pensaikkoisesta, nurmikasvillisuuden peittämästä maasta, jossa kasvaa yksittäisiä puita. Ojan varrelle on kasattu ruoppausmassoja.

EV/s sijaitsee asemakaava-alueen eteläosassa ja on suojelualue, jolla otetaan ympäristö huomioon. Alue sijaitsee valtatie 8:n vieressä. Noin kolmasosa alueesta on umpeenkasvavaa peltoa, pienempi osa on vanhaa kuusimetsää, ja valtatiehen rajoittuva osa on nuorta sekametsää.

EV-2 sijaitsee asemakaava-alueen eteläosassa ja on erotettu tiellä EV/s-alueesta. EV-2 on suojaviheralue, jolle voidaan sijoittaa ylijäämämassoja. Alueella sijaitsee myös hulevesiallas. Alueen luonto koostuu nurmirinteistä, joutomaasta ja hulevesialtaasta.

4. Tulokset

4.1. Natura 2000, luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura-alueita, luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojelulain 64 §:n ja 65 §:n nojalla suojeltuja luontotyyppijä (9/2023).

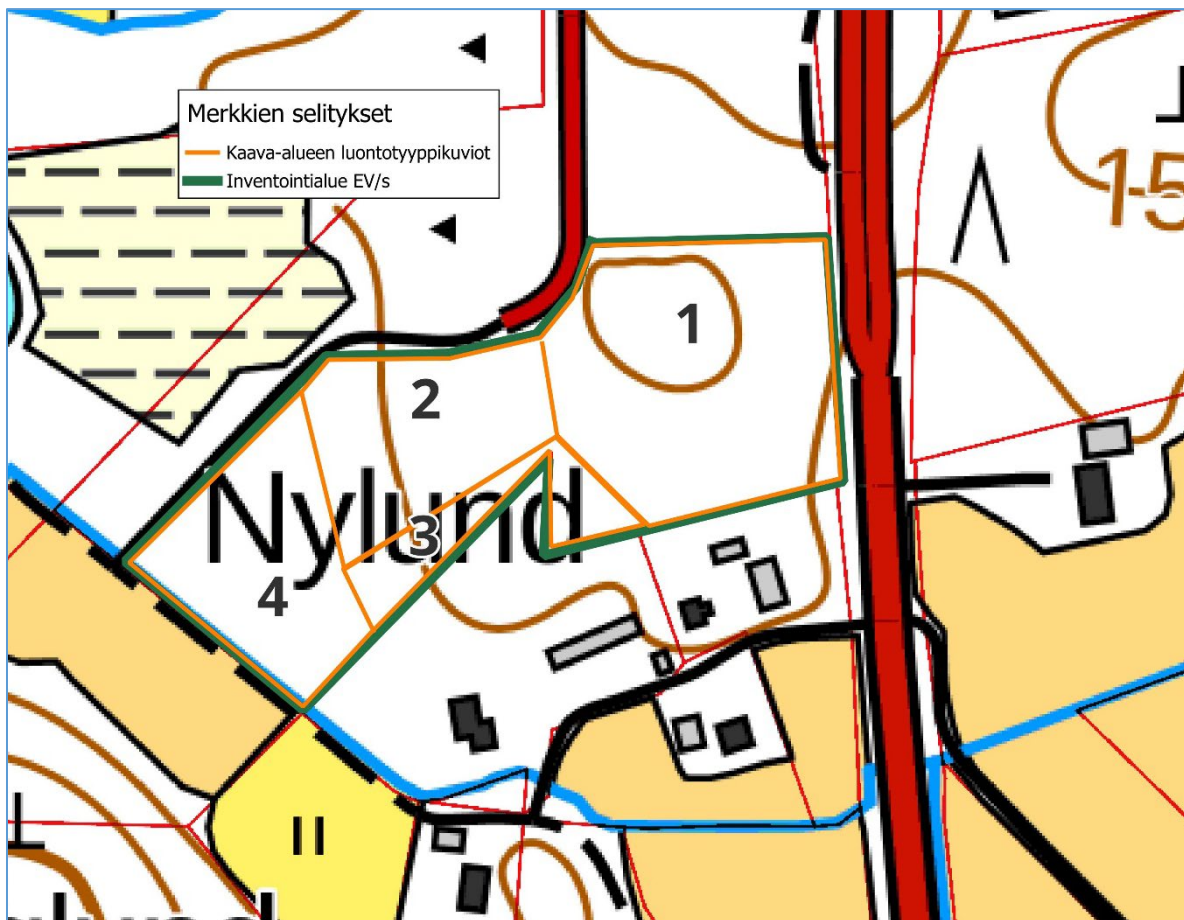
4.2. Uhanalaiset luontotyytit, arvokkaat elinympäristöt (monimuotoisuuskohteet), vesilain suojelamat kohteet

Luontoselvityksessä ei ole havaittu alueita, jotka kuuluisivat vesilain piiriin tai metsälain määritelmän mukaisiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin tai uhanalaisiin luontotyyppijä.

4.3. Luontotyytit ja kasvillisuus

Mustikkatyytin tuoret kankaat ovat vallitseva metsätyyti (MT). Vihervyöhyke EV/s:n niittyalueen reunalla on pieni osa lehtomaista kangasmetsää (OMT). V/s-alueella on myös pieni alue vanhaa luonnontilaista kuusimetsää, talousmetsiä ja umpeenkasvavaa niittyä sekä pienialainen hakkuualue, jolle on jätetty yksittäisiä vanhoja lehtipuita. Alla esitetyt luontotyyppikohteet on numeroitu kartoissa 2 ja 3.

Alue EV/s

Kartta 2. Luontotyyppikuviot 1-4.

Kuvio 1. Koostuu nuoresta sekametsästä, jossa kasvaa koivua, kuusta, mäntyä ja haapaa kivisellä moreenimaalla (kuva 1). Kenttäkerrosta hallitsee lähes täysin mustikanvarpu. Kivillä kasvaa kallioimarretta, ja alueella esiintyy myös tavallisia metsän kasvilajeja, kuten metsätähti ja oravanmarja. Pensaskerroksessa kasvaa pieniä lehtipuita, kuten koivua ja pihlajaa.

Kuva 1. Nuorempi sekametsä rajoittuu teollisuusalueeseen.

Kuvio 2. Koostuu nuoresta lehtimetsästä, jossa kasvaa yksittäisiä vanhempia koivuja ja pieniä kuusia. Nuoret lehtipuut (koivu ja pihlaja) muodostavat tiheän metsän, ja kenttäkerros koostuu heinä- ja ruohokasveista, kuten vadelmasta ja tesmasta (kuva 2).

Kuva 2. Kuvio 2 on pinta-alaltaan pieni alue, joka koostuu pensaikkomaista lehtimetsästä.

Kuvio 3. Tässä kasvaa vanhempaa kuusivaltaista sekametsää, jossa on koivun ja haavan sekoitusta. Metsätyyppi on tuore mustikkatyyppin kangasmetsä (MT), joka muuttuu lehtomaiseksi kankaaksi (OMT) niittyään läheisyydessä. Kenttäkerroksen kasvillisuuteen kuuluvat mustikka, käenkaali, oravanmarja, metsäkorte ja kielo. (kuva 3).

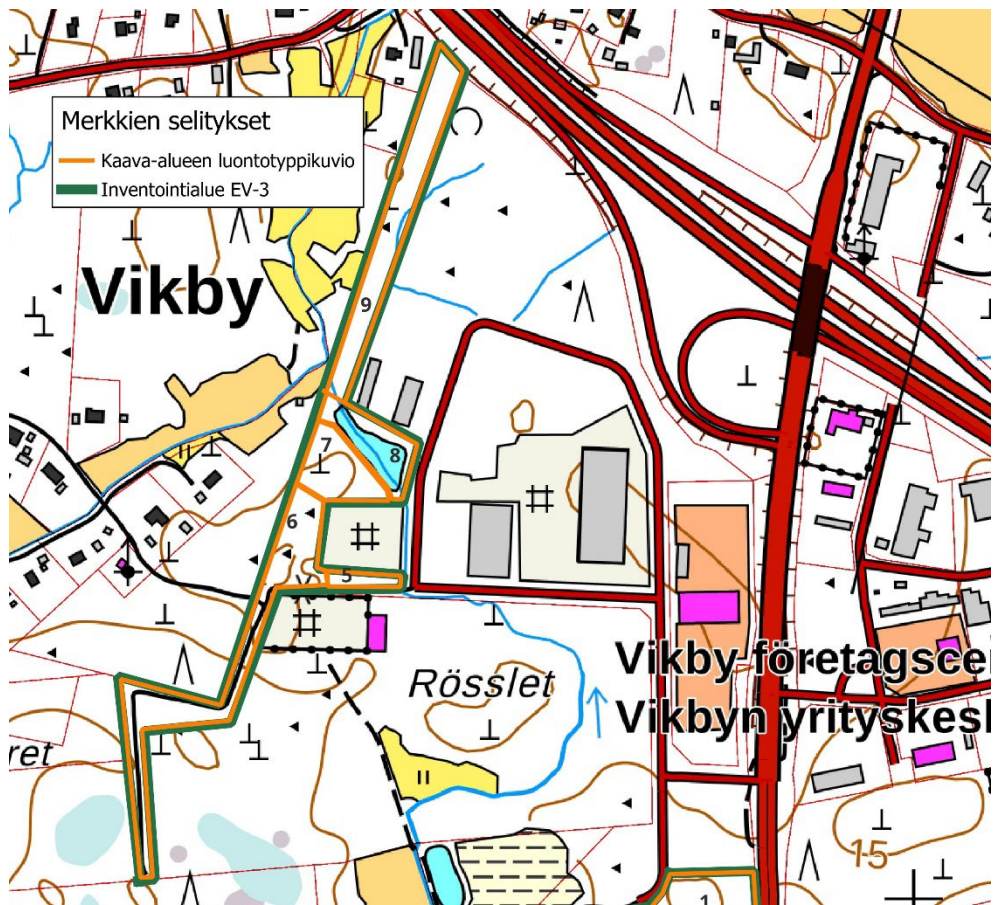
Kuva 3. Vanhempi kuusivaltainen sekametsä, kuvio 3

Kuvio 4. Kuvio on viljelemättöntä peltoa, jolla kasvaa korkeita ruohoja ja heiniä. Yksittäiset pajupensaat ja vadelmat viittaavat siihen, ettei peltoa ole korjattu pitkään aikaan. Ojan varrella kasvaa nuorta koivua.

Kuva 4. Kuvio on kokonaisuudessaan viljelemättöntä peltoa

Alue EV-3

Kartta 3. Luontotyyppikuviot 5 – 9.

Kuvio 5. Pieni kapea alue, joka koostuu niitystä ja koivumetsästä teollisuustonttien ja metsätien välissä.
(kuva 5).

Kuva 5. Kuvio 5

Kuvio 6. Metsä on mäntyvaltaista talousmetsää, jossa kasvaa myös koivua. Kenttäkerroksen kasvillisuutta ovat puolukka, mustikka ja oravanmarja. Pensaskerroksessa kasvaa pieniä koivuja ja pihlajia sekä pieniä kuusia. Alueen halki kulkevan tien reunalla kasvaa pajupensaita ja nuorta koivua, kenttäkerroksen kasvillisuus koostuu ruohovartisista kasveista ja heinästä.

Kuva 6 ja 7. Mäntyvaltainen talousmetsä ja metsätie

Kuvio 7. Alueella kasvaa nuorehko/vanhempi kuusikko moreeniharjulla. Kenttäkerroksen kasvillisuus koostuu pääasiassa mustikasta sekä jonkin verran metsäalvejuuresta.

Kuva 8. Moreeniharjulla kasvava kuusimetsä

Kuvio 8. Hulevesialtasta ympäröi avoin niittyalue, jossa kasvaa lehtipensaita. Altaassa kasvaa leveäosmankäämiä, vehkaa, saraa ja keltaluikkaa.

Kuva 9. Hulevesialtaassa on tiheä kasvillisuus.

Kuvio 9. Pitkänomainen alue, joka koostuu avoimesta ruoho- ja ruohovartisesta maasta sekä vaihtelevan ikäisestä nuoresta lehtimetsästä, pääasiassa koivusta. Alueella kasvaa yksittäisiä suurempia koivuja ja haapoja, ja pohjoisosassa myös nuorta kuusta. Tavallisia kasvilajeja ovat koiranputki, vadelma, maitohorsma, ohdakkeet ja lehtokorte. Korkeammilla kohdilla kasvillisuus on varpuvaltaisempaa, ja siellä esiintyy mustikkaa ja puolukkaa.

Kuva 10. Kuviossa on tiheä ja korkea kasvillisuus, joka koostuu pienistä lehtipuista sekä korkeista ruohovartisista kasveista ja heinästä.

Taulukossa 1 esitetään putkilokasvilajit, jotka on havaittu selvitysalueella. Selvitysalueella ei ole löydetty uhanalaisia putkilokasvilajeja, luonnonsuojeluasetuksen liitteeseen 5 tai 6 sisältyviä uhanalaisia putkilokasvilajeja tai erityistä suojelua vaativia putkilokasvilajeja. Selvitysalueella ei myöskään ole löydetty haitallisia vieraslajeja.

Taulukko 1. Alueen putkilokasvit. Alueella tavataan yhteensä 71 eri putkilokasvia.

Haapa	<i>Populus tremula</i>	x
Peltosaunio	<i>Tripleurospermum perforatum</i>	x
Nuokkuhelmikkä	<i>Melica nutans</i>	x
Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	x
Huopaohdake	<i>Cirsium helenioides</i>	x
Leveä osmankäämi	<i>Typha latifolia</i>	x
Nokkonen	<i>Urticaceae dioica ssp dioica</i>	x
Metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	x
Oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	x
Kataja	<i>Juniperus communis</i>	x
Hieskoivu	<i>Betula pubescens ssp pubescens</i>	x
Kuusi	<i>Picea abies</i>	x
Pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	x
Harmaasara	<i>Carex canescens</i>	x
Heinätähtämö	<i>Stellaria graminea</i>	x
Rantapuntarpää	<i>Alopecurus aequalis</i>	x
kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	x
Niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>	x
Hevonhierakka	<i>Rumex longifolius</i>	x
Vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	x
Käenkaali	<i>Oxalis acetosella</i>	x
Koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	x
Aitovirna	<i>Vicia sepium</i>	x
Tesma	<i>Milium effusum</i>	x
Leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	x
Sarat	<i>Carex sp.</i>	x
Metsälauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>	x
Juolavehnä	<i>Elymus repens</i>	x
Karheanurmikka	<i>Poa trivialis</i>	x
Suo-ohdake	<i>Cirsium palustre</i>	x
Suo-orkkari	<i>Viola palustris</i>	x
Kielo	<i>Convallaria majalis</i>	x
Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	x
Vanamo	<i>Linnaea borealis</i>	x
Lehtonurmikka	<i>Poa nemoralis</i>	x
Voikukka	<i>Taraxacum</i>	x
Vehka	<i>Calla palustris</i>	x
Maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>	x
Rantavihvilä	<i>Juncus alpinoarticulatus ssp</i>	x

Taikinamarja	<i>Ribes alpinum</i>	x
Pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	x
Rönsyleinikki	<i>Ranunculus repens</i>	x
Puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	x
Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>	x
Pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>	x
Kastikka	<i>Calamagrostis sp</i>	x
Järvikorte	<i>Equisetum fluviatile</i>	x
Metsäalvejuuri	<i>Dryopteris varthuisiana</i>	x
Metsäkorte	<i>Equisetum sylvaticum</i>	x
Metsätähti	<i>Trientalis europaea</i>	x
Leinikit	<i>Ranunculus sp</i>	x
Lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>	x
Kallioimarre	<i>Polypodium vulgare</i>	x
Raita	<i>Salix caprea</i>	x
Mänty	<i>Pinus sylvestris</i>	x
Nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>	x
Timotei/nurmitähkiö	<i>Phleum pratense</i>	x
Terttualpi	<i>Lysimachia thysiflora</i>	x
Nurmilauha	<i>Deschampsia cespitos</i>	x
Pajut	<i>Salix sp</i>	x
orvokit	<i>Viola sp</i>	x
Kevätpiippo	<i>Luzula pilosa</i>	x
Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>	x
Mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>	x
Ojaleinikki	<i>Ranunculus flammula</i>	x
Nurmipiippo	<i>Luzula multiflora</i>	x
Lehtokorte	<i>Equisetum pratense</i>	x
Niittynurmikka	<i>Poa pratensis ssp pratensis</i>	x
Nurmipuntarpää	<i>Alopecurus pratensis</i>	x
Kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratensis</i>	x
Niitysuolaheinä	<i>Rumex acetosa ssp acetosa</i>	x

4.4. Pesimälinnut

Taulukossa 2 esitetään alueella havaitut lintulajit sekä todennäköisesti pesivät lintulajit. Yhteensä on havaittu 17 lintulajia, joista 15 arvioidaan olevan todennäköisesti pesiviä lintulajeja. Alueen linnusto on yhteinen ympäröivien alueiden kanssa.

EV-3:n naapurikiinteistönä on vanha luonnontilainen kuusimetsä, jossa pesii useita tiais- ja kolopesijälajeja, kuten kuusitiainen ja kirjosiippo. Näiden alueiden rajalla on myös asennettu linnunpönttöjä. Lajit liikkuvat myös selvitysalueella, mutta pesivät todennäköisesti naapurikiinteistöllä. Muuten vihervyöhykkeen EV-3 linnusto on köyhäkö.

EV/s-alueella on yllättävän runsas linnusto alueen pienuudesta huolimatta. Alue on kuitenkin monimuotoinen ja sisältää niittyä, pensaikkoo, vanhaa kuusimetsää sekä nuorta koivuvaltaista sekametsää.

Alueella ei pesi yhtään lintulajia, joka olisi äärimmäisen uhanalainen (CR), erittäin uhanalainen (EN) tai vaarantunut (VU). Alueella ei myöskään pesi EU:n luontodirektiivin tai luonnonsuojeluasetuksen piiriin kuuluvia lajeja.

Taulukko 2. Havaitut (Hav.) ja todennäköisesti pesivät (Pes.) lintulajit selvitysalueella v. 2023. Pesimälintujen osalta annetaan parien lukumäärä. CR (äärimmäisen uhanalainen), EN (erittäin uhanalainen), VU (vaarantunut), NT (silmälläpidettävä). Di-I = EU:n laji- ja luontodirektiivi, IUCN = Uhanalaisuusluokitus 2019, LSA = Luonnonsuojeluasetus 1997/160, *liite 4 (17.6.2021/521) uhanalaiset lajit.

Lintulaji	Tieteellinen nimi	Di-I	IUCN	LSA	Pesii	Hav.
Mustarastas	<i>Turdus merula</i>				1 parii	
Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>				1 pari	
Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>				1 pari	
Hernekerttunen	<i>Sylvia curruca</i>				1 pari	
Pensaskerttunen	<i>Curruca communis</i>		NT		1 pari	
Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>				1 pari	
Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>				1 pari	
Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>				1- 2 pari	
Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>				1 pari	
Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>					x
Hippiäinen	<i>Regulus regulus</i>					x
Kuusitiainen	<i>parius ater</i>					x
Talitiainen	<i>parius major</i>				1-2 pari	
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>				1-2 pari	
Vihervarpunen	<i>Carduelis spinus</i>				x	
Punatulkku	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>				1 pari	
Keltssirkku	<i>Emberiza citrinella</i>				1 pari	

4.5. Liito-orava

Liito-orava kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeihin ja on suojeltu myös luonnonsuojelulain perusteella. Liito-orava on luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi kansallisessa Punaisessa kirjassa (Hyvärinen ym. 2019). Luonnonsuojelulain mukaan lajin lisääntymis- ja levähdysalueiden hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Liito-orava elää vanhahkoissa kuusivaltaisissa sekametsissä, joissa on jonkin verran lehtipuita. Laji suosii haapaa ja mielellään myös leppää ravinnonlähteinä kesäkuukausina. Sopivassa elinympäristössä on hyviä pesäköitä ja ruokailupaikkoja.

Selvityksessä ei löydetty merkkejä liito-oravan esiintymisestä. Vuoden 2014 aiemmassa luontoselvityksessä löydettiin liito-oravan papanoita alueen eteläosasta, vihervyöhykkeeltä EV/s. Metsä, jossa liito-orava havaittiin vuonna 2014, on yhä ennallaan ja tarjoaa hyvän elinympäristön liito-oravalle, mutta vuoden 2025 selvityksessä alueelta ei löytynyt liito-oravan jätöksiä.

4.6. Viitasammakko

Viitasammakkoa (*Rana arvalis*) tavataan kaikkialla Suomessa pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta. Se on mainittu EU:n elinympäristödirektiivin liitteessä IV, mutta ei kansallisessa punaisessa listassa. Viitasammakko valitsee kutupaikakseen mielellään pysyviä vesialueita, joiden rannat ovat aurinkoisia

ja vesikasvillisuus tyypillistä ravinneköyhille vesille. Elinympäristöään valitessaan se suosii kosteaa maaperää, mieluiten lehtimetsää ja kosteita hetteikköjä, mutta sitä esiintyy myös kosteilla niityillä, penkereillä ja metsissä. Laji reagoi todennäköisesti rehevöitymiseen, ja sen mäti ja poikaset ovat herkkiä happamalle vedelle.

Alueilla EV-3 ja EV-2 on kummallakin hulevesiallas. Vuoden 2025 selvityksessä ei havaittu viitasammakkoa. Myöskään vuoden 2014 selvityksessä viitasammakkoa ei havaittu.

4.7. Lepakot

Kaikki Suomessa tavattavat lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV, minkä lisäksi ne ovat kaikki rauhoitettuja luonnonsuojeluasetuksen nojalla. Sopimukset ja luonnonsuojeluasetus velvoittavat suojelemaan talvehtimis-, lisääntymis-, ravinnonhaku- ja levähdysalueet, ja myös näiden alueiden heikentäminen on kiellettyä.

Tavallisimpia lepakkolajejamme ovat pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*), viiksisiippa (*Myotis mustacinus*) ja isoviiksisiippa (*Myotis brandtii*). Viiksisiipan ja isoviiksisiipan lajimäärityksen voi tehdä vain pyydystämällä ne ja tekemällä anatomisen määrityksen. Siksi ne ilmoitetaan yhtenä ryhmänä, iso/viiksisiippana.

Lepakot on kartoitettu sekä aktiivisella että passiivisella ilmaisimella. Selvitys on tehty 5.–7.6. sekä 9.7. Kesäkuussa havaittiin satunnaisia pohjanlepakon vierailuja kohteessa 3, alueella EV/s. Alueen läheisyydessä sijaitsee asuinrakennuksia, jotka voivat tarjota sopivia lepopaikkoja pohjanlepakolle. Heinäkuussa ei havaittu lepakoita.

Pohjanlepakko käy satunnaisesti etsimässä ravintoa vanhassa kuusimetsässä (kartta 2, kohde 3). Alueen merkitys lepakoille levähdys- tai ruokailupaikkana on vähäinen.

Selvitysalueella ei ole löydetty pesimäpaikkoja tai erityisiä talvehtimispaikkoja

4.8. Nisäkkäät

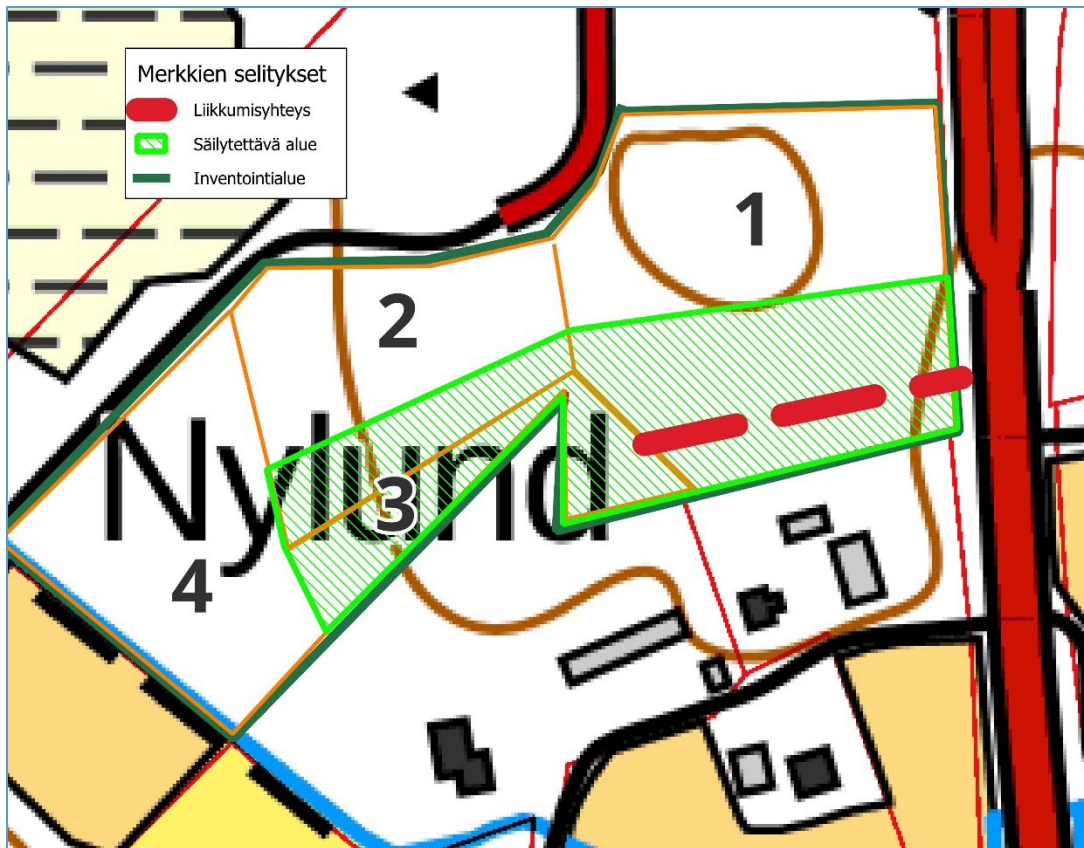
Nisäkkäitä on kartoitettu siten, että havaitut lajit tai niiden jäljet on kirjattu muun selvitystyön yhteydessä. Alueella ei havaittu nisäkkäitä.

5. Suositukset ja kaavamerkinnot

Selvitysalueella ei ole luontotyypejä tai kohteita, jotka nauttivat lakisääteistä suojaa.

Suositellaan, että vihreän alueen EV/s-merkintä säilytetään ainakin kartan 4 mukaiselle metsäalueelle. Tämä alue käsittää myös liito-oravan ekologisen yhteyskäytävän sekä suojavyöhykkeen vanhaa kuusimetsää vastaan.

Vihreällä alueella EV-1 ei ole sellaista luontoa, joka vaatisi suojelua. Alueen luonto ei sovellu liito-oravalle eikä lepakoille, eikä alueella ole tarvetta ylläpitää liito-oravan siirtymäreittiä, koska alueella ei ole sellaista reviiriä tai elinympäristöä, johon käytävä johtaisi.

Kartta 4. Alue, joka säilytetään viheralueena. Alue koostuu vanhemmasta kuusivaltaisesta sekametsästä.

6. Kirjallisuus

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & T. Tonteri 2008. Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäntutkimuslaitos, Metsäkustannus Oy.

Huttunen, A. & Pahtamaa, T. 2002: Luontoselvitykset yleis- ja asemakaavoissa – Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus moniste 24, Oulu

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T., ja A. Raunio (toim.) 2018 Suomen Luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1 – 8. Suomen ympäristö 5 | 2018

Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J-P., Nousiainen, H. Saarinen, M., & T. Penttilä 2021. Suotyytit ja turvekankaat – kasvupaikkaopas. Luke, Helsingin yliopisto, Tapio.

Mossberg, B., Stenberg, L., & S. Ericsson. Nordens Flora 2018. Wahlström & Widstrand.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47 | 2021

Nieminen, M. & Ahola, A. 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. Lepakot) esittelyt. Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristö 1/2017.

Yli-Teevahainen, V. 2014. Naturinventering för detaljplaneområdet i Vikby, Korsholm. Ramboll 1511218

www.avoindata.fi

www.laji.fi

www.ymparisto.fi/luontodirektiivilajiesittelyt